

Aloite maksuttoman joukkoliikenteen pilotoinnista Turussa

Turun seudun joukkoliikennelautakunta

2.4.2025

Vapaus liikkua on perustuslailla säädetty jokaisen ihmisen oikeus. Jotta oikeus liikkua toteutuu, joukkoliikenteen tulee olla saavutettavaa, eikä se saa asettaa ihmisiä eriarvoiseen asemaan esimerkiksi taloudellisin perustein. Työttömyys, lisääntyneet toimeentulovaikeudet ja korkeat elinkustannukset heikentävät ihmisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia liikkua, koska kaikkien ihmisten rahat eivät riitä bussikorttiin tai kertalippuihin.

Maksuton joukkoliikenne on tapa lisätä liikkumisen yhdenvertaisuutta. Maksuttomasta joukkoliikenteestä on jo runsaasti esimerkkejä, tuorein kokeilu Kaarinan sisäisestä liikenteestä joulukuulta 2024–2025 ja Euroopan laajin kokeilu Tallinnassa vuodesta 2013 lähtien. Salon kaupunki tarjoaa maksutonta joukkoliikennettä ja pysäköintiä lomakausilla korostaen sitä arvovalintana. Monissa Euroopan kaupungeissa ja ympäri maailmaa maksuttomuutta kokeillaan myös osa-aikaisesti tai suosien tiettyjä kohderyhmiä, kuten opiskelijoita ja eläkeläisiä.

Myös Turussa tulee pilotoida maksutonta joukkoliikennettä. Pilotointi voitaisiin toteuttaa koko Föli- aluetta koskevana sisältäen Turun kaupungin lisäksi myös Liedon, Kaarinan, Raision, Ruskon, Naantalin ja Paimion.

Sosiaalisten hyötyjen lisäksi maksuton joukkoliikenne edistää kestävästä liikkumisesta. Yksityisautoilusta aiheutuu melua, ruuhkia ja ilmansaasteita. Maksuttomuus lisää joukkoliikenteen käyttöä ja madaltaa asukkaiden kynnystä siirtyä käyttämään joukkoliikennettä ensisijaisena liikkumismuotona vähentäen tarpeetonta yksityisautoilua erityisesti alueilla, joissa joukkoliikenteen palveluverkko on riittävän kattava.

Turun kaupungin strategia korostaa toimivan ja tehokkaan joukkoliikenteen merkitystä kestävästä kaupunkikehityksen edistämisessä. Kaupungin arvoja ovat asukas- ja asiakaslähtöisyys, vastuullisuus ja yhdenvertaisuus sekä uudistuminen ja yhteistyö. Nämä arvot konkretisoituvat, kun kaupunkia kehitetään asukkaiden tarpeita kuunnellen.

Kasvat kaupunkiseudut edellyttävät saavutettavaa, kestävästä ja miellyttävää liikkumista ympäristöarvoja kunnioittaen. Maksutonta joukkoliikennettä on kuntalaisten hyvinvointia lisäävä

investointi, jonka myötä joukkoliikenteen matkustusmäärät kasvavat ja kaupunkia on helpompi kehittää joukkoliikenteen ympärille.

Edellä esitettyyn perustuen esitän, että Turun kaupunki aloittaa maksuttoman joukkoliikenteen pilotoinnin valmistelun. Valmistelussa suunnitellaan pilotoinnin tarkempi toteutusmuoto yhdessä muiden Föli-kuntien kanssa, valitaan pilotoinnille sopiva ajankohta sekä varaudutaan todennäköisiin maksuttomuudesta seuraaviin matkustajamäärien kasvuun.

Taimi Linna